

BETI LORE

(NERE ADISKIDE ARTOLAKO ERROSARIO EUSKALDUN NESKACH
BERTSOLARI BAKARRARI)

Errosario, uda-
berriko goizcho baten,
arrosa chit eder bat
zijoala esnatzen;
zeñi kabietatik
zioten begiratzen,
chorikumeak pozik
zutela usai artzen,
eta berakiñ nola
ziran asko gozaten,
eskerrak emanikan
chio zuten kantatzen.

Nola berriz zijoan
eguzkia azaltzen,
sortaldean zuela
zerua urrez jazten,
ark ere ikustean
lorea ernai jartzen
lenengo ziargia
aşa dio bidaltzen,
egun onak berakin
dizkiola ematen;
orduan lore polit
otzaz zana malkatzen,

abiatzen da kolko
zarratua azkatzen,
osto borobilduak
bereala zabaltzen,
edertasun guztia
agertzen orrelasen,
nola mintsu bat oi dan
obetutzean asten,
motel arkitzen zana
alegrentzian sartzen.

Egunoroko sailla
egiñik eguzkia,
ezkutatu zan baña,
gorderik arpegia;
non orduan jartzen dan
triste lurra guzia,
eta chit gaututzean
illunak estalia,
dauka lore kutun ta
polit zoragarria,
nola upale batek
barrunean ichia,
au da arrats beltzaren

sabelak iretsia;
noiz aize me zitalak
zorrotzurik izpia,
jelak berriz egĩnik
al duen charkeria,
lore zekarrenari
burua chit zutia,
makurtzen dio laster
jotzeraño gerria.

!Agur! ¡agur! betiko
bere edertasuna!
otz geyegik apaldu
dio lerdentasuna,
atzo arro agertzen
zuen mardultasuna,
galduta arkitzen da
lore guri samurra;
joanda sekulako
bere gorritasuna,
joan da bai pozgarri
oi zan ikuskizuna,
ta aizeak jakitean
bere gertakizuna,
desagertuko dio
baita daukan ichura,
ostuak eramanik
al dituen lekura,
¡zer sentimentua dan
edo esturasuna,
gertatu dan gauz onek
orañ dakarkiguna!...
«gaur bagera, bigar ez»
au da gauza ziorra,
etzan oker ibilli
itzok esan zituna,
bestela begiratu
baldin bada gezurra,

eta ikusitean
lore zorigaitzduna,
galde non duen ari
bere galantasuna,
non lorietan zeukan
lengonausitasuna,
non erregiña gisa
zeukananditasuna;
atzo miragarri zan,
gaur da usteltasuna,
¡egun batik bestera!
¡¡¡Au! desberdintasuna!!!

¿Zeñek, Errosario,
au dezake ukatu?
buru gabeen izan
ezik ¿nork ezeztatu?
au da kontu triste bat
maiz dana egiztatu,
urtero esan leike
ez duela faltatu,
au ala dela, nola
zuk ez dezun dudatu,
eta bere gañean
sarritan bai, pentsatu,
Errosario, dizut
onela izkribatu,
eskutitz au, zoroak
ditezen konturatu;
dakit, etzaituala
baña, zu lilluratu,
dakit etzaituala,
munduak engañatu,
dakit zuk beti goruntz
eginda begiratu,
balio duten gauzak
egitean pentsatu;
beti beti, zentzuaz

dituzula moldatu
bertso lorez jantziak,
ederki izkribatu;
ordea bakit ere,
besterik bat sayatu,
ez dala zu baizikan,
lan orretan nekatu;
augatikan zukanuntz
gaur naiz ni abiatu,
miresle batek dizun
zorra eiñaz pagatu,
zuk daukazun grazia
egitean salatu.

Parka zadazu bañan,
nonbait badet erratzen,
zeren adiskidetzat
zaitudan estimatzen,
orisen dala bide
gaur naiz ausardiatzen,
zerroren izen ona
neurritzokin onratzen
atrebitzen naizela
alabantzok ematen,
artzekodun dalako
duena irabazten,
orisengatik bada,
enaiz iñoiz lotsatzen,
personaren onkairik
sekulan andizkatzen,
nola gaur asi naizen
zurea saristatzen,

itzok azaldu gabe
enijoa bukatzen.

Doatsua zerala
dizut baba esaten,
doatsu zerala
benaz det sinistatzen,
doatsua zerala
dizut adieratzen,
zailltzen bazera gauza
onak argitaratzen,
lorezko letrarikan
ez de iñoiz igartzen;
norbera illagatik
dira bizi, izaten
eta bizi izarren,
antzera distiatzen,
irakurlea dala
letuakin zoratzen,
ordu atsegintsuak
gituala gozatzen.

Orra, Errosario,
nola dedan probatzen,
iñoiz lumadun onik
nola ez da bukatzen,
Parnasok duelako
bere oroitza kantatzen,
Zeruak diolako
koroï eder bat jazten,
eta bere gloria
nola es dan itzaltzen,
ausen da *beti lore*,
gaur dedana aipatzen.

FELIPE ARRESE ETA BEITIA.